

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bolesła

Odpowiedź na interpelację

DPN-WWM.050.23.2025.MW
3780864.15079956.12182491
Warszawa, 21-05-2025

Dotyczy: Interpelacji poselskiej Pana Janusza Kowalskiego w sprawie działań Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczących akceptacji zagranicznych znaków jakości pomp ciepła nr K10INT9485.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję poniżej odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji.

- 1. Czy w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2025 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska (dalej: MKiŚ) lub Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) przeprowadziły analizy lub ekspertyzy dotyczące pomp ciepła wpisanych na listę ZUM w okresie czerwiec–grudzień 2024 r., które korzystały z zagranicznych znaków jakości KEYMARK, EHPAQ, EUROWENT i uzupełniły dokumentację o pełne raporty z badań?**

Resort klimatu i środowiska i NFOŚiGW nie prowadzili analiz w takim zakresie. Zgodnie z regulaminem listy ZUM, pompy ciepła, dla których nie dostarczono raportów z badań w wymaganym zakresie, zostały **usunięte** z listy ZUM 31 grudnia 2024 roku.

- 2. Czy MKiŚ lub NFOŚiGW zweryfikowały daty wydania raportów z badań wykonanych w akredytowanych laboratoriach i czy zadano producentom pytania o przyczyny niezgłaszania tych dokumentów w kwietniu 2024 r.? Czy MKiŚ dostrzega w tym procederze możliwość celowego działania wprowadzenia swoich znaków jakości przez producentów zagranicznych, przy cichym przyzwoleniu MKiŚ?**

Regulamin listy ZUM w okresie od 14.06.2024 r. do 31.12.2024 r. pozostawiał dowolność podmiotom zgłaszającym dane urządzenie czy wnioskując o wpisanie pompy ciepła na okres przejściowy (do 31.12.2024 r.) na podstawie certyfikatu HP Keymark, EHPA Q lub Eurovent, czy przedstawiają raport z badań, a tym samym zgłaszają urządzenie na listę ZUM na czas nieokreślony.

Okolo 1/3 urządzeń z wpisanych na listę ZUM w drugiej połowie 2024 r. na podstawie raportów posiadała też dodatkowo jeden z ww. certyfikatów. Celowe wpisanie urządzenia tylko na podstawie certyfikatów i nie dostarczenie raportu w przypadku posiadania raportu z badań powodowało usunięcie urządzenia z listy ZUM w dniu 31.12.2024 r.

Weryfikacja dokumentów zgłaszanych przez producentów w celu spełniania warunków wpisu na listę ZUM odbywa się zgodnie z obowiązującym regulaminem Listy ZUM. Dane dotyczące daty dopuszczenia urządzenia do Listy ZUM znajdują się na karcie produktu danego wniosku, w polu „Historia wniosku”, jako adnotacja „Urządzenie zostało dodane do

wykazu dostępnego dla beneficjentów” wraz z datą. Zgodnie z Regulaminem Listy ZUM, wszystkie raporty z badań, dodane we wniosku danego urzędnika, są również widoczne w widoku dla beneficjenta. Osoby zainteresowane mogą samodzielnie sprawdzić dane dotyczące raportów z badań oraz daty dodania urzędów do listy ZUM.

3. Czy MKiŚ przeprowadziło weryfikację wiarygodności instytucji przyznających zagraniczne znaki jakości? Czy są znane przypadki konfliktu interesów, np. udział osób związanych z organizacjami branżowymi, takimi jak PORT PC, w nadawaniu tych certyfikatów?

Certyfikaty HP Keymark, EHPA Q i Eurovent są powszechnie uznanymi europejskimi znakami jakości. Są one nadawane w systemie certyfikacji trzeciej strony, która stanowi element jednolitego rynku europejskiego. Certyfikacja trzeciej strony to proces, w którym niezależna i akredytowana jednostka certyfikująca ocenia, czy produkt, proces, osoba lub organizacja spełniają określone wymagania. Certyfikacja ta zapewnia, że ocena jest bezstronna i niezależna od ocenianego podmiotu.

4. Czy przy zatrudnianiu do MKiŚ osób odpowiedzialnych za realizację Programu Czyste Powietrze MKiŚ zweryfikowało potencjalne powiązania prywatne z osobami lobbującymi na rzecz dopuszczenia zagranicznych pomp ciepła do programu? Czy to przypadkiem nie te osoby pomogły zagranicznym korporacjom wpisania zagranicznych znaków jakości na listę ZUM?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi politykę kadrową zgodnie z ustawą o służbie cywilnej i zgodnie z zawartymi w przepisach wymogami w zakresie posiadanych kompetencji i doświadczenia.

5. Dlaczego renomowani producenci pomp ciepła, posiadający raporty z badań z lat 2016–2020, nie zgłaszali ich wcześniej do Programu Czyste Powietrze? Czy było to celowe działanie, mające na celu późniejsze wykorzystanie dopuszczenia zagranicznych znaków jakości jako furtki prawnej i upłynnienie tanich, niedostosowanych do naszego klimatu pomp ciepła?

Zgłoszenie pomp ciepła na listę ZUM jest dla producentów i dystrybutorów dobrowolne, ale wymaga spełnienia warunków określonych w regulaminie listy ZUM. Dzięki zmianom wprowadzonym w kwietniu 2024 roku, wyłącznie pompy ciepła wpisane na listę ZUM mogą być kosztem kwalifikowalnym w ramach programu „Czyste Powietrze”. Zapobiega to możliwości finansowania z programu urzędów niskiej jakości, co mogło mieć miejsce przed 2024 rokiem.

6. Dlaczego zapowiadane 15 maja 2024 r. przez ministra Krzysztofa Bolesława Bieleckiego kontrole pomp ciepła przez UOKiK nie zostały dotychczas przeprowadzone?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest organem kontroli rynku, ani nie odpowiada za nadzór nad UOKiK. Niemniej, aby wesprzeć działania kontrolne w zakresie pomp ciepła, 9 października 2024 roku podpisane zostało porozumienie o współpracy między IOŚ-PIB a UOKiK na rzecz przeciwdziałania obrotowi pompami ciepła niespełniającymi wymaganych parametrów. Pozwoli ono na wsparcie ze strony IOŚ-PIB w zleceniu badań pomp ciepła wytypowanych przez UOKiK w akredytowanym laboratorium badawczym.

Czy MKiŚ lub NFOŚiGW świadomie opóźniają przeprowadzenie kontroli, by uniknąć wykrycia urzędów niespełniających wymaganych parametrów, które zostały

wprowadzone do programu na podstawie zagranicznych certyfikatów? Przypomnę, że 1 stycznia 2025 roku z listy ZUM usunięto 2677 modeli pomp ciepła. Czy to nie one powinny zostać skontrolowane?

UOKiK wraz z IH oraz Krajową Administracją Skarbową (KAS) cyklicznie realizuje na granicy wspólne projekty kontroli produktów w procedurze celnej dopuszczenia do obrotu. W 2024 roku taki projekt był realizowany w przedmiocie pomp ciepła. W trakcie trwania projektu zweryfikowano 36 modeli pomp ciepła w zakresie oznakowania i towarzyszącej im dokumentacji, kwestionując 34 modele.¹ Kontroli poddawane były wszystkie pompy ciepła zatrzymane na granicy w zaplanowanym okresie, niezależnie od tego czy procedurę oceny zgodności przeprowadziła akredytowana jednostka badawcza posiadająca siedzibę na terytorium Unii Europejskiej (UE), czy też poza UE. Również w tym roku realizowany jest z KAS projekt kontroli importowanych pomp ciepła.

Podjęcie przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) oraz Inspekcję Handlową (IH) działań kontrolnych obejmujących badania laboratoryjne pomp ciepła pozyskanych z rynku, uzależnione jest od posiadania dodatkowych środków finansowych niezbędnych dla przeprowadzenia takich kosztownych badań.

7. Czy zapowiadana przez UOKiK na 2025 rok kolejna kontrola kotłów na biopaliwa stałe nie jest celowym atakiem MKiŚ na polską branżę urządzeń OZE? Przypomnę, że od 2020 roku do 2024 roku przeprowadzono już 4 kontrole kotłów przy żadnej kontroli pomp ciepła.

Głównym źródłem pozyskiwania przez UOKiK informacji o negatywnych zjawiskach rynkowych związanych z naruszeniem interesów konsumentów są zawiadomienia (w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów², a także sygnały konsumenckie (tj. informacje nie będące zawiadomieniami, dotyczące przede wszystkim indywidualnych spraw, zapytań o pomoc prawną etc.). Istotnym źródłem informacji na temat negatywnych zjawisk rynkowych w obszarze ochrony konsumentów na tym rynku są również miejscy i powiatowi rzecznicy konsumentów oraz inne organy administracji państwowej, a także monitoring własny (np. stron internetowych przedsiębiorców lub informacji uzyskiwanych na temat innych przedsiębiorców w toku prowadzonych już postępowań wyjaśniających).

Od kilku lat Prezes UOKiK, w miarę posiadanych środków finansowych na badania laboratoryjne, zleca IH kontrole kotłów na paliwo stałe, w celu zweryfikowania, zarówno spełniania obowiązujących unijnych wymagań, jak i bezpieczeństwa oferowanych konsumentom produktów. Komunikaty na temat zrealizowanych kontroli dostępne są na stronie internetowej UOKiK pod adresem: <https://uokik.gov.pl/tag/kontrola-ih>.

W 2024 roku IH na zlecenie Prezesa UOKiK przeprowadziła kontrolę 10 kotłów na paliwo stałe o mocy do 500 kW. Celem akcji było sprawdzenie, czy kotły spełniają wymagania ekoprojektu³. Oprócz weryfikacji dokumentacji i oznakowania wszystkie urządzenia przeszły też badania laboratoryjne wybranych parametrów – poziom sezonowej efektywności energetycznej oraz emisję spalin.

¹ Pełna informacja jest dostępna pod adresem: <https://uokik.gov.pl/pompy-ciepla-wyniki-pierwszej-kontroli>

² Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r., poz. 1616) (ustawa OKiK)

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz. Urz. UE L 285 z 31.10.2009 r., str. 10, ze zm.) wraz z odpowiednimi aktami wykonawczymi

Wymagania formalne miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń, podlegających przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE⁴ oraz rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1186 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykietowania energetycznego miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń⁵, były w 2024 roku przedmiotem kontroli IH. Objęto nią 26 modeli (ich dokumentację i oznakowanie). W 14 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości⁶. Przedsiębiorcom umożliwiono podjęcie działań naprawczych i wyeliminowanie niezgodności formalnych.

O swoich działaniach Prezes UOKiK na bieżąco informuje opinię publiczną w stosownych komunikatach udostępnianych m.in. na stronie internetowej UOKiK⁷. Jednocześnie publikowane są wytyczne i porady dla konsumentów, które mają za zadanie na bieżąco zwracać uwagę konsumentów na pojawiające się zagrożenia⁸. W zakresie rynku OZE, w tym pomp ciepła, Prezes UOKiK używa wszystkich dostępnych narzędzi prawnych, aby wyeliminować negatywne zjawiska i urzędnienia niespełniające obowiązujących wymagań.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

⁴ rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE (Dz. Urz. UE L 198/1 z 28.07.2017), zwane dalej „rozporządzeniem (UE) 2017/1369”

⁵ rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1186 z dnia 24 kwietnia 2015 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykietowania energetycznego miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015 r.) s. 20, zwane dalej „rozporządzeniem (UE) 2015/1186” lub „akt delegowany”

⁶ <https://uokik.gov.pl/rozkminka-kominka-kontrola-inspekcji-handlowej>

⁷ <https://uokik.gov.pl/energia-czysta-ale-umowy-juz-niekoniecznie-prezes-uokik-reaguje-na-niedozwolone-klauzule>

⁸ https://archiwum.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=19196 - 3.01.2023; <https://uokik.gov.pl/krajowy-projekt-energetyczny-decyzja-prezesa-uokik> - 17.01.2024; <https://uokik.gov.pl/rynek-oze-pod-kontrola-kolejnego-dzialania-prezesa-uokik> - 11.09.2024, <https://uokik.gov.pl/energia-czysta-ale-umowy-juz-niekoniecznie-prezes-uokik-reaguje-na-niedozwolone-klauzule> - 19.02.2025.